

Sygn. akt II Ca 314/14

POSTANOWIENIE

Dnia 9 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Grażyna Kobus

Sędziowie: SR Łukasz Kozakiewicz (del.) SO Piotr Rajczakowski

Protokolant: Alicja Marciniak

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2014r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) Bank SA w W.

przy udziale **Skarbu Państwa (...)** w **Ś., W. S., S. S., A. S., M. S. (1), K. S., M. S. (2), J. M., A. M. (1), B. K., R. O., A. M. (2), T. S., G. S., A. U. oraz Zakładu(...)** Oddziału w W.

o stwierdzenie nabycia spadku po M. S. (3)

na skutek apelacji uczestników postępowania S. S., A. S., M. S. (2), J. M., B. K., R. O., T. S. oraz A. U.

od postanowienia Sądu Rejonowego w Świdnicy

z dnia 20 stycznia 2014 r., sygn. akt I Ns 1186/13

postanawia:

odrzucić apelację.

UZASADNIENIE

(...) Bank S.A. domagał się stwierdzenia nabycia spadku po M. S. (3).

Postanowieniem z dnia 20 stycznia 2014r., sygn. akt I Ns 1186/13, Sąd Rejonowy w Świdnicy stwierdził, że spadek po M. S. (3) nabyli na podstawie ustawy jego bracia R. S. (zmarły w dniu 8 listopada 2010r.), H. S. (zmarły w dniu 13 kwietnia 2011r.) i S. S. – po 1/3 części. Ustalając, że małżonka i zstępni spadkodawcy złożyli skutecznie oświadczenia o odrzuceniu spadku, rodzice spadkodawcy nie dożyli otwarcia spadku a rodzeństwo spadkodawcy (bracia) nie złożyli oświadczeń w przedmiocie przyjęcia lub odrzucenia spadku, Sąd doszedł do przekonania, że bracia spadkodawcy zostali powołani do dziedziczenia po nim w całości wprost.

Apelację od tego postanowienia wnieśli uczestnicy postępowania A. S., R. O., B. K. (następcy prawni R. S.), M. S. (2), T. S., A. U. (następcy prawni H. S.) oraz S. S. i J. M., zarzucając mu:

- naruszenie przepisów prawa materialnego a to art. 1015 § 2 k.c., poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w sytuacji, gdy w przedmiotowej sprawie nie upłynął termin 6 miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swojego powołania, a co za tym idzie uznanie przez Sąd, że S. S., R. S. i H. S. nabyli spadek wprost bez ograniczenia odpowiedzialności za długi,

- naruszenia przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik postępowania, tj. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., poprzez nieustalenie przez Sąd daty, w której uczestnik postępowania S. S. dowiedział się o tytule swojego powołania do spadku.

Wskazując na powyższe wniosli o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez stwierdzenie, że nabycie spadku po M. S. (3) na rzecz S. S., R. S. i H. S. nastąpiło z dobrodziejstwem inwentarza.

Sąd zważył.

Apelacja okazała się niedopuszczalna.

W pierwszym rzędzie wskazać należy, że skarżący nie kwestionowali powołania do dziedziczenia po M. S. (3) jego braci R. S., H. S. i S. S., a jedynie sposób, w jaki spadek miał zostać przez nich nabyty (wprost). Podkreślenia jednak wymaga, że w zaskarżonym postanowieniu brak jest rozstrzygnięcia o sposobie nabycia spadku. Jedynie w jego uzasadnieniu, Sąd Rejonowy wskazał, że wynik przeprowadzonego postępowania dowodowego wskazuje, że spadkobiercy nabyli spadek w warunkach określonych przepisem art. 1015 § 2 k.c. Tymczasem w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku poza kognicją sądu leży kwestia sposobu nabycia spadku (**vide:** postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 października 2010r., sygn. akt III CZP 67/10, LEX nr 686765). Oznacza to, że ewentualne określenie sposobu nabycia spadku w sentencji postanowienia, nie rodzi skutków prawnych przewidziany w art. 365 k.p.c., gdyż nie jest elementem rozstrzygnięcia sprawy co do meritum. Istotnie wymóg określenia sposobu nabycia spadku – jedyne w przypadku dziedziczenia z dobrodziejstwem inwentarza – przewiduje przepis § 145 ust. 2 Regulaminu wewnętrznego urzędowania sądów powszechnych, jednak jest to przepis o charakterze jedynie porządkowym. W niniejszej sprawie zatem Sąd Rejonowy słusznie do kwestii tej nie odnosił się w sentencji postanowienia. W konsekwencji nie jest dopuszczalna apelacja co do braku w postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku wzmianki, że przyjęcie spadku nastąpiło z dobrodziejstwem inwentarza, w sytuacji, gdy skarżący nie kwestionuje samego powołania go do dziedziczenia (**vide:** uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 października 2010r., sygn. akt III CZP 64/10, OSNC z 2011r., Nr 3, poz. 26). Apelacja jako środek odwoławczy, służy wzruszeniu zaskarżonego orzeczenia, które – w zamyśle skarżącego – nie jest zgodne z jego stanowiskiem w sprawie. Mając zaś na uwadze stanowisko skarżących, którzy nie kwestionowali powołania S. S., R. S. i H. S. do dziedziczenia oraz uwzględniając powyższe uwagi, należało uznać, że w wyniku wniesionej apelacji, nie jest możliwe wydanie orzeczenia o treści innej, niż zawarta w zaskarżonym postanowieniu. Prowadzi to do wniosku, że skarżący nie mieli interesu prawnego w zaskarżeniu postanowienia Sądu I instancji, gdyż w istocie odpowiadało ono ich stanowisku w sprawie. Dodać należy, że powołanie S. S., R. S. i H. S. do dziedziczenia znajduje oparcie w przepisach prawa materialnego (art. 932 § 3 k.c.). Brak interesu prawnego skarżących w kwestionowaniu zaskarżonego postanowienia przesądza o niedopuszczalności wywiedzionej w niniejszej sprawie apelacji. W myśl przepisu art. 370 k.p.c. apelacja niedopuszczalna podlega odrzuceniu. Ponieważ Sąd I instancji nie orzekł o odrzuceniu apelacji w niniejszej sprawie, uczynił to Sąd odwoławczy – stosownie do dyspozycji przepisu art. 373 k.p.c.

Marginalnie jedynie należy zauważyć, że postępowanie dowodowe, w tym również przeprowadzone przed Sądem odwoławczym, potwierdziło powołane w apelacji zarzuty co do braku wpływu, przed wydaniem zaskarżonego postanowienia, terminu w którym S. S. był uprawniony do złożenia oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku. Termin ten biegnie bowiem od momentu, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania, co w realiach niniejszej sprawy oznaczało powzięcie informacji o odrzuceniu spadku przez osoby powołane do dziedziczenia w pierwszej kolejności (art. 1015 § 1 k.c.). S. S. nie został zawiadomiony – w trybie art. 643 k.p.c. – o złożeniu przez małżonkę i zstępnych spadkobiercy oświadczeń o odrzuceniu spadku (takie zawiadomienie skierowano jedynie do R. S. – akta sprawy sygn. akt I Ns 584/10). Na rozprawie w dniu 9 października 2014r. przekonująco wyjaśnił, że informację o tym uzyskał od małżonki spadkobiercy dopiero po rozprawie przed Sądem Rejonowym w Świdnicy w sprawie sygn. akt I Ns 1186/13 przeprowadzonej w dniu 24 września 2013r. Wcześniej kwestia ta nie była poruszana w rozmowach między członkami rodziny z uwagi na inne, istotniejsze problemy (choroba pozostałych braci). Wyjaśnia to również treść składanych przez S. S. na rozprawie w dniu 9 grudnia 2013r. zeznań, w których stwierdził, że wie o złożeniu przez małżonkę i zstępnych spadkobiercy oświadczeń o odrzuceniu spadku oraz iż sam nie składał takiego

oświadczenia. W tych warunkach, należało uznać, że składając oświadczenie o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza w dniu 25 lutego 2014r., S. S. uczynił to z zachowaniem terminu z art. 1015 § 1 k.c., a zatem oświadczenie to było skuteczne (również w stosunku do pozostałych spadkobierców – art. 1016 k.c.).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych wyżej przepisów art. 370 k.p.c. i art. 373 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.